

[Lars P. Jensen.]

at sikre fri prisdannelse, og for hvilke det skønnes ønskeligt og rimeligt, kan priskontrolrådet offentliggøre priser og avancer, der ikke må overskrides."

Der er i den senere tid blevet indført maksimalpriser på forskellige varer, bl. a. på gryn, altså i tilfælde, hvor der ikke var mangel på denne vare; her har priskontrolrådet fastsat maksimalpriser af hensyn til ekstraordinære prisstigninger, hvilket motiv også var medtaget i priskontrolrådets skrivelse af 2. oktober 1950, som var grundlaget for forlængelsen af prisloven, sidst vi behandlede den. Såvidt jeg er orienteret, fastsatte priskontrolrådet maksimalpriser på disse varer ud fra dette princip, men fabrikanterne har indbragt spørgsmålet for ankenævnet, da disse fabrikanter hævder, at der er tilstrækkelig konkurrence og ingen mangel på varer. Her vil jeg gerne spørge den højtærede minister: Hvis nu ankenævnets afgørelse går imod priskontrolrådets afgørelse, mener ministeren så ikke, det bliver nødvendigt at tage spørgsmålet op med en eventuel ændring af paragraffen for øje?

Med disse få bemærkninger skal jeg på mit partis vegne anbefale den foreslåede ændring af den gældende prislov.

Himmelstrup: Det foreliggende lovforslag er, som det allerede er blevet sagt, en udløber af det såkaldte politiske forlig før påske. Dette politiske forlig indeholdt med hensyn til prisloven to ting, for det første en bestemmelse om gennemførelse af avancestop for en række varer — det er det, der er gennemført ved handelsministeriel bekendtgørelse af 21. marts i år — og for det andet en bestemmelse om en udvidelse af priskontrolrådets myndighed, hvilket jo også tog sigte på en regulering af avancerne. Det er denne del af forliget, for så vidt angår prisloven, der er søgt virkeliggjort i den tilføjelse til prislovens § 13, som det foreliggende lovforslag er udtryk for.

Vi fra vor side vedstår de bestemmelser, som er et led i det forlig, der er sluttet, og jeg kan på mit partis vegne anbefale at stemme for det foreliggende lovforslag.

Jørgen Jørgensen (Ullerup): Jeg kan for så vidt ganske henholde mig til den begrundelse, den højtærede minister har givet for lovforslagets fremsættelse. Det er, som det er nævnt gentagne gange, et led i den forligsaftale, der blev sluttet før påske, og jeg skal anbefale lovforslaget til uændret vedtagelse og kun udtrykke håbet om, at man ved ad-

ministrationen af loven vil undgå pindehuggeri og holde sig til de store linier.

Rager: Også jeg kan anbefale lovforslaget som et led i det afsluttede forlig. Det er ikke en glædelig udvikling i vore forhold, der medfører, at lovforslag af denne art forelægges, men det må vi affinde os med.

Det betænkelige ved lovforslag af denne art er jo den store magt, der herigennem gives administrationen. Det er ikke nogen misundelsesværdig opgave at skulle administrere en sådan lov, for der må på een gang kræves, både at loven virkelig benyttes — det er administrationens pligt — og samtidig, at den ikke misbruges, og her vil det meget ofte blive vanskeligt at afgøre — ja, det kan jo ikke afgøres med 100 pct.s sikkerhed —, hvad der er rette brug og hvad der er misbrug, ligesåvel som det også ofte vil kunne være vanskeligt at sige, om loven er bragt i anvendelse et sted, hvor det ikke burde være sket, eller man har undladt at bringe den i anvendelse et sted, hvor man burde have anvendt den. Jeg håber, at ministeren vil få en heldig hånd i sin administration af den meget vidtgående beføjelse, der her gives ham.

Jeg skal anbefale, at vi vedtager lovforslaget.

Tholstrup: Det nærværende lovforslag går ud på en alvorlig skærpelse af priskontrollen og dermed af administrationen, og det kan vi ikke gå med til. Vi anser ikke situationen for at have udviklet sig sådan, at det er påkrævet.

Vi har før udtalt, at vi er villige til at hindre monopolernes udbygning af forbrugerne, men hvor det lader sig gøre at ophæve monopoler, foretrækker vi dette. De monopoler, der er skabt i ly af restriktionerne, vil vi altså ikke befæste ved nye restriktioner. Sådan en priskontrol virker som en sovepude, og den modvirker den eneste effektive priskontrol, nemlig den, som de årvågne købere selv udøver, når de ikke i forvejen er lullet i søvn af falske løfter om, at staten tager sig af, at priserne ikke er for høje. De erfaringer, man har haft med maksimalpriser o. lign., er gået ud på, at de har virket som morfin på befolkningen. Den har regnet med, at man behøvede ikke at spekulere på, om man betalte de rigtige priser i butikken; priserne var fastsat af staten, og så kunne man regne med, at de var sat til det lavest mulige. I virkeligheden er det omtrent modsat, for der tilsikres sådanne avancer, at selv de aller ringeste erhvervsudøvere kan få et passende